

ikke Spørgsmaal om den Fattige, som stiller sig hen og begierer med Trods, her er Spørgsmaal om den Mand, som itide melder sig, som itide siger: „jeg har ikke selv kunnet finde en Bolig“, og faaer det simple Svar af Sogneforstanderne, som godt vide, hvor Bolig er at finde: „kan Du ikke finde den, skal vi gaae med Dig imorgen og saa skal Du see, der finder Du den“; det er slet ikke vanskeligt, at fyldestgjøre denne Forpligtelse. Man siger: „men skal da Sogneforstanderstabet træde imellem og spare denne Mand Uleilighed?“ troer man da virkelig alvorligt derpaa, at den Mand, som kan betale for sig og kan søge og finde en Bolig, hvor han vil, og hvor det anstaaer ham bedst, skulde overlade sin Bestemmelsesret i denne Henseende, uden at vinde det Mindste derved, i Andres Hænder, og troer man, at han lader denne mellemliggende Tid, fra den Maaned, der først var hengaaet, da han meldte sig, og indtil den Maaned, da han skulde have Svar, gaae ubenyttet hen og lægger Hænderne i Skjodet? Troer da de ærede Medlemmer, at denne Folkeklasse, som lever af Krummer, virkelig er saa vant til at lægge Hænderne i Skjodet, med Hensyn til hvad der angaaer dem selv nærmest? Nei! saa eksisterede de ikke. Forøvrigt vil jeg indrømme, men det er egentlig slet ikke Spørgsmaalet her, at der i vor Fattiglovgivning er den væsentlige Mangel, at den Fattige uden Skyld bliver behandlet lige med den Fattige, der er trodsig og fuld af Skyld; det er en væsentlig Mangel, og lad os faae den rettet; om det ogsaa skulde hedde: at det var at betrede det socialistiske Gebeet, saa skal jeg ikke frygte derfor. Det kan ikke hjælpe at udkaste mod mig Udtryk af denne Art, for at fremme mig tilbage, jeg frygter ikke en Smule for at sige, at, forsaavidt Socialismen ved lovlige Midler stræber hen til at ordne Samsundet paa en for Individerne passende Maade, saa er jeg Socialist, og saa ere vi Socialister, saa mange vi sidde her i denne Sal, eller vi ere store Egoister, som sørge kun for os selv; der er i den civiliserede Verden imellem at ordne Samsundet med al den Ild og Selvopoffrelse, man kan, og at sørge for sig selv, ingen fornuftig Afhjælpelse.

Den ærede Indenrigsminister haaber, at jeg ikke lægger nogen saadan directe Bøgt paa dette Forslag, at jeg skulde nu ville lade det gaae til anden Behandling; dog det er ikke aldeles Tilfældet. Jeg vil meget gjerne indrømme, at jeg godt begriber, at dette Forslag ikke kan blive til Lov, medens denne Rigsdag rimeligviis er samlet, men alligevel vil jeg lade det gaae til anden Behandling paa dette Stadium, og inden den 3die Behandling kan det da døe. Det skal ogsaa være mig ikke saalidet magtpaaliggende at give et Exempel paa, hvordan man i rette Tid kan tage et Lovforslag tilbage, som det var bedre ikke blev givet, og der er mere end eet Lovforslag ført igjennem alle Stadier, som man maaskee maatte ønske, at denne Methode var bleven anvendt paa (Sa!). Den ærede Indenrigsminister har, ligesom et Par af de andre Medlemmer, henviist til den Lettelse, dette Forhold skulde møde ved Selveiendoms Udbredelse; gid jeg deri havde et Forbud paa, at Regjeringen vilde række en alvorlig Haand til Selveiendoms Udbredelse, ganske vist vilde det være eet af de store Midler. Jeg har nu vel hørt, at det ærede Medlem for Maribo Amts 4de District (Monrad) har meent, at en af Hovedseilene ved denne Lov var, at den, idet den væsentligt var affattet for Fæsteegnene, skulde træde Selveiendomssegnene for nær; men han har lykkeligviis ikke anført en eneste Sætning i Loven, som vilde være til allermindste Meen for Selveiendomssegnene, og det formoder jeg har havt sin gode Grund deri, at det Meste, han kunde sige herom, det var at sige, at det var saa, men vanskeligt vilde han kunne paavise, hvorfra dette saa egentlig stfrev sig. Den ærede Indenrigsminister har ogsaa udtalt sig saaledes, at jeg maaskee i Særdeleshed kunde have bragt Forslaget frem, for derved at skaffe en større Tilskyndelse til at sætte de Love i Kraft og Virksomhed, som allerede ere til; ja, jeg nægter ikke, at dette Formaal har været meget vigtigt og meget væsentligt for mig, og det, der skulde kunne have bevæget mig til idag at tage Forslaget tilbage, det var, om jeg havde seet det allermindste Tegntil, at noget Saadant virkelig var skeet. I de Par Aar, som ere hengaaede, siden det oprindelige Lovudkast blev